Ч. 152. Чернівці, пятниця дня 12. (24.) липня 1896. Рочник XII.

ПЕРЕДПЛАТА
на „Буковину“ виносить
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграницї 20 рублїв або 40 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ
щодня кромі недїль і руских сьвят о год. 5. по пол.
Редакция і Адмінїстрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)
Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

Образки з села.

Від одного судиї, що вже довгі лїта занимає ся хлопскими справами, дістали ми такі цїкаві образки з села, котрі сьвідчать о безмірній непорадности наших селян.

Жидівске щастє.

Дня 22-го грудня 1882 р. виарендував був Гнат Пронїв, господар з Кропивника нового, Майлехови Бірнбавмови, корчмареви з Кропивника нового, 6 морґів сїножати на 20 лїт за 40 зр., котрі того-ж дня одержав. За рік потребував Гнат Пронїв, котрий пропивав своє досить значне майно у Майлеха Бірнбавма, знову гроший. Однак Майлех дає Гнатови 10 зр. і умовляє ся з ним, що повисшу сїножать буде держати ще окрім 20 лїт дальших пять лїт — і написав такий документ на контрактї аренднім, що списав Майлех з Гнатом на 20 лїт: „Według Contractu ten ze roko 1883 do rok 1902 teraz iznowe owzolem od Pana Majlecha Birnbauma 10 fl., a zato te samo Polle ma on udźiwacz (то значить: відживати) aż do 1907 według po 2 fl. rocznie a to potwierdze przed Szwatkach. Brochowcze 9-tego lipca 1883. Hnat Proniów mp. Jako świadek Hryń Lezek mp. („Łecyk“ має бути). Iwan Kowal mp. Roman Kohot mp.“ До річи сказати: Гнат Пронїв не вмів нї читати, нї писати, анї не вмів по польски говорити.

Гнат Пронїв помер і полишив семеро дїтий, межи тими пять синів, з котрих чотири тепер вже поженили ся. На тілько дїтий за мало лишило ся ґрунту, отже-ж тому що Майлех Бірнбавм віджив давно 50 зр., бо повисша сїножать давала що року сїм фір сїна вартости по відшибленю коштів роботи по 4 зр. від фіри, тож жадали дїти Гнатові, щоби Майлех вернув їм сїножать, котру Майлех 13 лїт уживав, а за котру ще дїти Гнатові через той час і податок платили. Коли Майлех не хотїв віддати, позвали єго дїти Гнатові до суду о віддане в посїдане сїножати і о заплату 364 зр. пожитків, які мав з сїножати.

Підчас веденя спору — при чім зазначу, що адвокати провадили спір з одної і другої сторони — прийшли дїти Гнатові до пересьвідченя, що ледви, щоби виграли спір, бо їх отець такої запропастив сїножать за 50 зр. на 25 лїт, давши ту сїножать в аренду. Зачали про то з Майлелом годити ся і згодили ся, доплатити єму ще 140 зр., щоби лиш їм сїножать віддав в посїдане.

Коли судия упімнув Майлеха і представив єму єго нелюдскість, Майлех розсьміяв ся, і сказав безлично: „То моє щастє, що менї ся такий інтерес трафив!“

Наука з того для наших людий така: щоби легкодушно не позбували ся свого майна, бо потому не зможе судия нїчо їм помочи анї в цивільній, анї в карній дорозї, от як се в сїм випадку стало ся.

Як Гнат Лаґаняк зійшов на жебри.

Гнат Лаґаняк, господар на 17 морґах середного ґрунту в Стороннїй, так ґаздував, що нїколи не ставало єму хлїба на передновок. Отже-ж брав збіже на борг у жида Маєра Сайфа в Стороннїй. При тім зазначую, що в цїлій Підбужчинї управа землї стоїть на такім низькім степени, що майже жадному ґаздї — навіть такому, що має по 20—25 морґів не лихої землї — не стає хлїба до Великодня і кождий ґазда, що в осени продавав жидови корець вівса по 2 зр., той самий корець вівса і від того самого жида купує на веснї за 5 зр. — Але вертаю до річи. За то збіже, що купував з весни Гнат Лаґаняк у Маєра Сайфа, завинив єму в остатних роках дві суми 21 зр. 79 кр. і 22 зр. 60 кр. — З коштами судовими і екзекуцийними був Гнат Лаґаняк винен Маєрови Сайфови до

---

37)

ЦАРІВНА.

Оповідане

Ольги Кобилянської.

(Дальше).

Вернувши до дому застала я на своїм столї лист.

Се були осьвідчини о мою руку і походили від одного вдівця, що бачив мене в житю разів два і не говорив зо мною більше як десять слів. Він був батьком пятьох дїтий, посїдав „дім“ і був „ц. к. урядником“.

Лист дрожав у моїй руцї підчас читаня. Опісля зімняла я єго в пилку і шпурнула далеко від себе, при чім лихий усьміх заграв на моїх устах.

Нїколи не був би женив ся у-друге, як би не був побачив мене!

О, яка-ж іронїя долї!

Якесь чувство ненависти і обриди обгорнуло мене нараз супроти всїх мужчин, і нїколи не відчувала я так виразно, як в сїй хвилї, які байдужні менї всї мужчини. Всї! Се слово говорила я собі майже з поспіхом, щоби в то почутє не вмішало ся якесь иньше понятє. Коли-б они знали, о скілько занимає ся ними жінка, що пізнала раз високі ідеї і полюбила їх, соромились би своєї зарозумілости...

Усївши при столї я сперла голову в долонї і задумала ся.

Якась мізерна порожнеча обняла мене. і я відчула, що моє положене в житю дуже глупе і без змислу. Якже-ж відносили ся до мене люди — от хоть би і знакомі „моєї“ верстви? Інтелїґенциєю переросла я їх геть-геть далеко, і до них вертати назад духом було менї не можливо; а одним замахом станути їм поруч мене — було їм неможливо. І тому що они (їх булабільшість) не могли станути на моїй степенї, мусїла я до них знижати ся, иньшими словами: мої обставини змушували мене підлягати їм. Далїй і я не була „жінка“ якого там небудь мужчини і не представляла тому жадної „вартости“. А що найважнїйше — я не мала жадного маєтку.

Скілько спин гнулось би передо мною, коли-б я мала маєток!

Гроші мають вартість.

Нехай працюю над собою невтомимо до послїдного віддиху, перед тим не зігне ся нїяка спина: впрочім — я й не отвирала-б уст на те, щоби передо мною згинали ся спини. З якоїсь незломимої гордости не вчинила-б я сего...

Нараз обернулась я поза себе і глянула на зімняте письмо.

Чи підняти менї єго? Може би показати єго Оксанї? Придав би ся добре до розвеселеня єї, а она й так каже, що не може сьміяти ся веселим сьміхом! Однак де-ж я єго бачила, сего урядника? де, де, де? Ага, я знала вже, де! Там, на тім вечерку професорів. Я ледви що вважала тодї на него, приглядаючись всему, і силуючись надармо угадати „щастє“ тих людий. Чоловіки балакали і пили, доки їх лиця не приняли аж боввануватого вигляду; бавили ся двозначними дотепами, зиркаючи на своїх жінок і сусїдок. Жінки били їх по плечах, усьміхали ся на сї дотепи з зрозумінем, і грозили пальцями, Декотрі з них усьміхали ся на силу і трохи не спали з утоми і нудьги.

А я думала раз по раз: „Се має бути щастє, се має бути щастє! І чого знаходжу ся я тут?“

Коли я вертала до дому, і холодний нічний воздух охолодив моє чоло, то й зникла та оловяність, що була обгорнула мене в товаристві. А коли увійшла у свою тиху, простору комнату, а на бюрку привитало мене сьвітло, коло котрого книжки мої немов усьміхали ся до мене, я відзискала давний настрій. Зітхнувши з цїлої груди, дякувала Богу, що я не одна з тих „щасливих“ і не одна з тих „замужних“, котрі, що правда, тїшили ся з сеї причини у своїх знакомих більшим поважанем...

Так, отже на тім вечерку бачила я сего чоловіка, що подавав менї нагоду сповняти „обовязки жінки“. Менї прийшло на думку, чи не хотїла може котра з моїх знакомих вчинити „добре дїло“ і звести нас до купи. При тїй думцї покрило ся моє лице краскою і в нутрі моїм скипіло. Дїйсно, ся думка не була без підстави. Менї здавало ся, немов я чула виразно слова: „Она бідна дївчина без матери і батька, без маєтку, буде Богу дякувати, що найде підпору, бо який там конець у таких ґувернанток? А він зробить щастє, коли єї дістане. Єго дїти занедбані, без догляду, будуть мати умний провід. Він спокійний добрий чоловік, а она — без претенсий.“

Без претенсий!...

Цїла гордість моєї вражливої аристократичної душі скипіла.

На моїх устах грав через хвилину глумли-

60 зр. — Маєр Сайф виставив цїле господарство Гната Лаґаняка враз з будинками, оцїнене на 226 зр. 65 кр., на публичну лїцитацию для добутя вірительности коло 60 зр. і відпродав ту свою належитість Зісьови Гальберштайнови з Підбужа — перед терміном лїцитацийним. Гнат Лаґаняк був такий нерозумний, що не постарав ся о то, аби до лїцитациї станули лїцитанти, котрі би набули его майно за дїйсну вартість, а навіть сам не станув до лїцитациї.

Тут зазначую, що наші селяни в Галичинї і на Буковинї — а то так Русини, (як на Буковинї і Волохи), котрих майно продають в судї примусово, лишають все на Провидїнє Боже і не ратують ся в жаден спосіб; замісць, щоби упросити людий своїх, своєї віри, своєї народности, щоби тоті станули в судї до лїцитациї, то они з зависти зїли би того селянина, що їх майно купив би на лїцитациї, хоть би і далеко більше заплатив, як жид. Тим то дїє ся, що якийсь жид, котрий хоче лїцитоване господарство хлопске купити, припровадить з собою ще кількох жидиків, котрим дав наперед гроші на заклад (вадиюм) і котрі позорно лїцитують, так що жид в судї купує звичайно за безцїн хлопске господарство. Доперва від жида як купить другий селянин то само господарство за подвійну, потрійну або й за ще більшу суму, як жид заплатив на лїцитациї, тодї лиш злїцитований селянин не бере за зле тому селянинови, що в сей спосіб набув его господарство. — Так убожіють наші селяни, а недруги наші приходять легким способом до маєтків.

Так у справі тій, що про неї пишу, став до лїцитациї Зісько Гальберштайн, привів з собою позірних всплїцитантів Зелїґа Зонтаґа й Йосля Валя і купив цїле господарство Гната Лаґаняка на другім терминї за 145 зр. Суд повітовий не приймив тої лїцитациї до відомости, але суд висший затвердив ту лїцитацию яко важну.

Ще перед терміном лїцитацийним продав був Гнат Лаґаняк корову за 28 зр. і дав тих 28 зр. Зісьови Гальберштайнови, думаючи, що Зісь змилосердить ся і не продасть его ґаздівства. Але у Зіся Гальберштайна дармо серця глядати. Коли висший суд потвердив лїцитацию, рушив ся Гнат ратувати своє майно і нуж в торги з Зісьом, щоби від него відкупити господарство, на котрім жадні иньші довги не тяжіли, а котре дїйсно спродано за нецілих 32 зр. довгу. Але Зісь не відступив від продажи, аж єму Гнат Лаґаняк виплатив готівкою 250 зр. словами: двістапятьдесять зр. Очивидно що він їх не мав, лише другий ґазда позичив їх єму, записавши ся для забезпеченя яко властитель господарства Гната Лаґаняка.

Оттак то наші люди через свою недбалість, непорадність, та дурноту сходять на жебри, а ті, що колись були жебраками в нашім краю, стають тепер нашими панами.

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 23-го липня 1896.

Конкурс до бурси. Видїл „Руского Народного Дому“ в Чернівцях розписує сим конкурс на приняте учеників до „Бурси“ товариства з слїдуючим шкільним роком 1896/7.

Приймаючи до „Бурси“ взагалї учеників-Русинів шкіл середних, відзиваємо ся в сїй справі передовсїм до родичів і опікунів тих учеників, що в речинци перед вакациями зложили вступний іспит до I. кляси новооснованої ц. к. низшої ґімназиї в Чернівцях (при улици шкільній), як також і до тих родичів, що ще по вакациях наміряють записати свої дїти до сеї ґімназиї.

Бурса „Народного Дому“ дасть своїм вихованцям: вигідне помешканє (в комнатах товариства, ул. Петровича 2) харч, опал, сьвітло, услугу і пранє; 3) достарчить їм — о скілько на то призволять фонди — книжок і приборів шкільних; 4) постарає ся о відповідний їх надзір, в потребі і о лїкарску опіку та о полекшу шкільної науки через совістних інструкторів; взагалї займе ся як найстараннїйше цїлим їх вихованєм.

Місячна оплата за одного ученика виносить 15 зр., однак бідних учеників буде приймати ся і за знижену оплату, а по змозї навіть цїлком безплатно; належитість можна після умови сплачувати також натуралїями і віктуалами.

В поданю, заосмотренім метрикою і сьвідоцтвом убожества треба виразно заявити, за яку оплату бажають собі родичі принятя своїх дїтий до бурси; ученики, що вже перед вакациями зложили вступний іспит до I. кл. ґімназияльної, не потребують залучувати метрики і сьвідоцтва шкільного. Приняті до бурси ученики мають виказати ся при вступі, що посїдають 4 пари біля, 2 рушники, 2 простирала, подушку, ковдру або коцик і відповідну одежу. Подання належить вносити найдальше до 15 н. ст. серпня с. р. до заряду Бурси „Руского Народного Дому“ в Чернівцях, ул. Петровича 2.

Від Видїлу „Руского Народного Дому“, Чернівцї, дня 23-го липня 1896.

Знов фальшива поголоска. Сими днями помістила віденьска Neue freie Presse знов статейку під заголовком „Соймові вибори“, в котрій каже, що мабуть в жовтни відбудуть ся вибори до соймів в кількох краях, а між ними також на Буковинї. Можемо на підставі докладних інформаций ще раз занотувати, що та поголоска зовсїм безпідставна, о скілько відносить ся до Буковини. Буковиньский сойм має правно відбути ще дві сесиї, а що доси нема жадної розумної причини, чому правительство мало би розвязати сойм, то й поголоска ся цїлковито фальшива. Здає ся навіть, що і в иньших краях вибори до соймів відбудуть ся аж в зимі, а не в жовтни сего року.

Аби стати адвокатом, треба від тепер мати не лише ріґороза правничі, але також всї три теоретичні іспити, Так рішив найвисший трибунал судовий з нагоди рекурсу одного доктора прав, котрого віденьска палата адвокатска і висший краєвий суд не хотїли допустити до адвокатскої практики, бо не має всїх трьох теоретичних іспитів правничих. Сим рішено остаточно питанє, про котре істнували ріжні гадки.

Третя торговельна палата в Галичинї. Свого часу поставив галицкий посол, тепер вже покійний, Погорецкий внесенє, щоби торговельну палату в Бродах перенести до Тернополя. Як тепер доносять польскі часописи, спротивив ся

вий усьміх, а опісля глянула я знов на зімняте письмо; однак підняти его не підняла...

Тої ночи читала і писала я ген аж поза північ. Від часу до часу виринав в моїй души образ Марка, пригадували ся его слова, сердечним голосом вимовлені до мене: „Що я люблю, люблю вже на віки!“ Однак опираючись сильно найменьшим споминам про него, відчувала я в души лиш те, що мене з его причини болїло; заслонювала ся его холодним поведенєм з послїдних днїв мов талїсманом супроти него самого, а властиво супроти любови до него. Гордість моя, годована тим, міцнїла, змагала ся, лляла чародїйну силу в душу. Так, сеї ночи працювала я з таким одушевленєм, як вже давно нї, а лягши на спочинок, уснула здоровим сном.

Рано привитало мене золоте проминє сонця, немов бажало настроїти мене на цїлий день соняшно. Встаючи живо, повтаряла я (немов замісць молитви) одно горде реченє з твору Нїцшого: „Also sprach Zarathustra“, котре Бог знає чому саме в тій хвилї навинуло ся менї на думку: „Was von Weibsart ist, was von Knechtsart stammt, und sonderlich der Pöbelmischmasch — d a s will nur Herr werden alles Menschenschicksals — o Eckel! Diese Herren überwindet mir, Ihr höheren Menschen, d i e sind des Übermenschen grösste Gefahr...“

XI.

Час минав безповоротно і в моїм житю не змінювало ся нїчо. З моєї батьківщини і від свояків діставала я вістий небогато; впрочім я й не тужила за вістками від них. Що-до моїх відносин до панї Марко, то й они майже не змінили ся. Она мене все однаково любить, а хоть і впадає частїйше в недугу, стає ся через те що раз дразливійшою, то я зношу від неї все терпеливо, переконавши ся, що она одна менї справдешна щира дорадниця, підпора в житю, на котрої грудях могла би я виявити отверто всякий біль, і котра, по смерти моєї дорогої незабутної бабунї, опікує ся мною правдиво по материньски. А відтак она-ж е г о мати!

Одного разу, коли пролежала більше як тиждень хора, а я, заходячись коло неї, не спала ночами і аж змарнїла, сказала до мене стискаючи менї руку з слезами в очах: „Я не знаю, Наталко, чи зможу я ще коли небудь віддячити ся вам повно за вашу сердечність і любов, як я сего бажала би і як ви на се заслужили! Але може віддячить ся він вам за мене. Він вдячний і вірний, ох, вірний як его незабутний батько. Він знає, які ви для мене!“

Я відвернула ся від неї, щоб не дивити ся в еї добрі очи. По перше я не могла дивити ся в еї лице, коли говорила про него, а по друге в мене не була совість цїлком чиста. Чи я була дїйсно добра для неї задля еї особи, чи радше тому, що она его мати? Правда, я не думаю вже стілько про него як давнїйше. Горджу ся тим, що чувство любови не перемогло мене і я лише в найтихійших і найсамотнїйших хвилях згадую его. А все-ж таки чи не уронила би хоч одної гіркої слези, коли-б не знала его зовсїм, а мусїла зносити прикрости від хоровитої дами лиш тому, що дістаю плату і презенти? Хто знає, хто знає!... Але нї, я обманюю себе сама; я-ж его не люблю, я майже забула его цїлком, я занимаю ся майже самим Орядином! Лиш коли настане сильний вітер, а дерева в саду зашумлять грізно, пригадають нїби шум моря, тодї стає его постать мов причарована ясно-виразно перед моєю душею і уста его вимовляють сердечним спокійним голосом; „Що я люблю, люблю вже на віки“, — тодї думаю про него. Але се лучає ся рідко і я опираю ся тому. Звертаю ся до Орядина, котрий мене дражнить своїм поведенєм і котрого не можу забути, чи радше сказати, не хочу забути! Бо й чому менї его забувати? Я-ж — ха-ха-ха !— его царівна!...

Панї Марко каже, що я змінила ся, стала холодна, замкнена в собі і ще тихійша. Се може й правда. Я майже уникаю людий. Я люблю їх, я і знаходжу ся радо між ними, лише не люблю оставати ся між ними довго, і слухати того, що они вивчили ся колись і від когось на память. Я віддала ся тепер цїлком писаню одної довшої повісти, котра становить „мою кров і нерви“. Она — я ce відчуваю — буде пронизана всїм сьвітлом мого єства. В ню увійде все сонце моєї души, вся здавлена веселість моєї істоти, вся будучність еї. Хочу поринати у працї тій, купати ся в нїй і пити з неї, мов з тої золотої чаші, щасте та цїлковите задоволенє. Так, в нїй хочу розцвисти ся, мов та рожа...

*

(Знов пізнїйше).

Одного разу спитала мене панї Марко:

„Як би ви жили, Наталко, коли би я вмерла?“

Се питанє вразило мене немило і я глянула неспокійно на неї. Она підупадала чим раз більше на силах, лежала нераз цїлими днями на софі, і хоть запевняла мене, що се в неї лише

галицкий виділ краєвий сему внесеню, а натомісць підперати ме стараня міста Станїславова, щобй там основано третю торговельну палату.

Сумну ролю грали сими днями деякі угорскі Русини з нагоди відкритя памятників в честь мадярского тисячлїтя. Neue fr. Presse дістала була телеґраму, що в тій параді взяв участь один руский сьвященик з Галичини, а Przegląd назвав того сьвященика по імени: був то скільский парох о. Мартинків. В справозданях о відкритю тих памятників на граници читаємо, що в честь Мадярів промавляли скільский радник суду Чернецкий і один руский сьвященик Гляткович. Докляднїйшого справозданя ще нема, то й годї сказати, чи вірне було донесенє про о. Мартинкова. Але вже досить виступів Глятковича і Чернецкого, щоби Русини обурили ся на таке лизуньство. Тут появляє ся протест галицких Русинів за своїх угорских братів против мадярского гнету, а деякі Русини їдуть величати той гнет! Справдї се сумний доказ національної безхарактерности, за котру нам приходить ся перед сьвітом соромитись.

В учительскій семинариї в Самборі зголосили ся до іспиту зрілости 36 звичайних кандидатів, а 10 екстернїстів, між ними чотири женщини. Іспит здали з Русинів 13, один екстернїст, а поправку з одного предмету одержали три Русини. Імена Русинів, котрі здали іспит, суть: Белей Павло, Ганьковский Василь (з відзначенем), Гавран Іван (з відзначенем), Голубінка Микола (з відзначенем), Гуминяк Іван, Клїщ Василь, Клїщ Михайло, Констанкевич Омелян (в відзначенем), Коссак Іван (з відзначенем), Кульчицкий Денис, Липиньский Омелян, Малиш Михайло, Винницкий Іван і Жеребецкий Антін. Всї кандидати, що здали цїлком, і ті, що одержали поправку, дістали вже учительскі посади; найбільше пішло до шкільного округа в Долинї, Жидачеві, Дрогобичи, Стрию, Перемишли і Самборі.

„Файні“ в нас порядки! Пишуть нам з Галичини: „В Східници зарабляють чужинцї на рускій земли мілїони, а про публичне добро не дбають. Знать чужинцї — нїчо спільного не мають з тисячами населеня корінного руского, на котрого земли збивають мілїони. В західних цивілїзованих краях нашої Австриї уважають на то, що як при якій фабрицї які нечистоти витворюють ся, то викопують при фабрицї величезний дїл, де ті нечистости збирають ся, так що нїкому не шкодять. У нас в нашій нещаснїй Галичинї не так. Всї нечистости з ям нафтових пускають собі нафтярі в ріку Східницю, а звідти їдуть нечистости у ріку Стрий й плинуть через села Кропивник новий, Бруховицю, Перепростине, Лікоть, Рибник, через велике село Довге і входять в скільский повіт, а в староство стрийске. Вода в ріках Східницї і Стрия в тих селах дуже занечищена кипячкою, аж нею смердить, а кипячка всюда по берегах чорнїє ся. Риби повтїкали, через що громада Довге, властителька риболовлї, має страшенну шкоду. Всякі заженя до староства дрогобицкого суть без успіху. А як худоба терпить! Жандармерия мовчить. А нехай би тілько трохи гноївки де стїкало у Східницю або Стрий, зараз були би донесеня о покаранє Івана чи Гриця до суду! — Чи-ж ми жиємо в „правній державі“? — *Василь Калиник.*

Перший штрайк рільничий лучив ся на добрах ґр. Володислава Баворовского. По фільварках Скоморохи, Смолянка і Пізнанка Гнила була служба двірска і зарібники не виплачувані від 4 місяцїв, а окрім того служба не дістала навіть ординариї квартальної, тож всї они покинули роботу і розбігли ся за заробком, щоби не згинути з нужди. Заряд дібр спровадив там людий з Тарнівского, але і тоті не одержавши анї заплати анї ординариї, не знати як собі порадять. Економи самі годують худобу. Однак здає ся, що і они поутїкають.

Загадочне затроєнє цїлої родини. Невислїджений доси злочинець затроїв дня 13-го с. м. в Близьковичах цїлу родину коваля Клїнґа. Слїдство в сїй справі веде тепер ад'юнкт суду повітового в Самборі п. Лятошиньский. Вислана на місце злочину комісия знайшла цїлу родину Клїнґів, шестеро душ і служницю їх, близькими смерти. Они пили воду, затроєну мабуть аршенїком, чи якоюсь иньшою отруєю, котрої невислїджений доси злочинець насипав до бочки з водою, що стояла в сїнех в Клїнґовій хатї. Часть тої води вислано до Львова до хемічного розслїду. Служниця Клїнґів померла в шпитали дня 17-го с. м., а стан здоровля прочих затроєних єсть все ще дуже небезпечний. Ходить чутка, що того злочину допустив ся якийсь ворог Клїнґа.

Зміна імен. Буковиньске краєве правительство видало до староств розпоряджене, в котрім констатує ся, що між селянами богато має такі порекла, що з них собі люди кепкують, або котрі просто неприличні. Тож правительство наказало староствам, щоби они підпирали або й заохочували людий в справах зміни таких імен. Се розпоряджене певно дуже хосенне, бо дїйсно богато людий — не лиш селян, але також міщан і інтелїґентів — має такі немилозвучні імена. Але коли правительство хоче тому запобігти, то повинно також зменьшити значні такси, які має ся при зміні імен платити, бо инакше се розпоряджене остане безхосенним. А окрім того повинні би власти адмінїстрацийні уважати на се, аби волоскі селяни не прибирали руских імен або знов противно рускі селяни волоских імен против своєї волї, а лиш за намовою деяких людий, бо з того вийде така замішанина, що дїти одної матери будуть ріжної народности. До сего дїла треба досить осторожно брати ся, і на се звертаємо увагу адмінїстрацийних властий.

Крадіж в громадскій касї. До громадскої каси в селї Вербівци коло Будзанова дістав ся якимсь чудом невислїджений доси злодїй через кілька замкнених дверий, забрав оковану скриню, винїс до саду, там розбив єї і забрав з неї близько 1.000 зр. готівкою, листи заставні, полишаючи тільки мов на сьміх 2 кр. В передодни крадежи переведено обрахунок каси, а ключі були у начальства. Здає ся, що був се обзнакомлений пташок, бо як говорять сусїди, то навіть не сьвітив при своїй роботї. Громадскі радні, замісць повідомити власти, пійшли до „ворожки“ на пораду, а та вказала їм одного вербовецкого господаря. Радні вернувши зачали робити ревізию і знущали ся в страшний спосіб над мнимим виновником, та аж жандарми з Будзанова перепинили сю нелюдску індаґацию.

В страху. При гузарах в Винниках служив капраль Ковач. Він допустив ся крадежи сорочки у одного із своїх товаришів і побоюючись кари втїк з війска. Однак его спіймали селяни в Семянівцї і відставили до львівского староства. В хвили, коли селяни его випустили з ока, він положив себе вистрілом з револьвера трупом.

До відомости Вп. директора зелїзниць Л. Вербіцкого. Як вже здадувано в „Буковинї“, почали в наслїдок розпорядку звістного з справедливости для Русинів директора зелїзниць державних в Станїславові п. Л. Вербіцкого заводити на зелїзничих двірцях між Чернівцями й Ходоровом та Стриєм і Станїславовом написи побіч польскої також в рускій мові. Аж любо рускому серцю бачити, як що тижня прибувають на зелїзничих двірцях таблицї з інформациями і вказівками також в рідній нашій мові. Всї дотичні написи виготовлені тревало (по-найбільше у металевих відливах) чистою нашою мовою, і правописию фонетичною, як звістно, приписаною для зелїзниць розпорядком ц. к. мінїстерства торговлї. Тож яке велике було наше здивоване, коли перед трома тижнями уміщено в М а р к і в ц я х (стациї, що лежить за Станїславовом) таблицї вправдї рускі, але виготовлені не знати з якої рациї давною правописию етимольоґічною. Очивидно не сталось се случайно, але мабуть хтось інтересований о те постарав ся. Тепер отже таблицї в Марківцях відбивають як білі круки, і подорожний їдучи дивує ся, хто поважив ся против виразного припису мінїстерства таке виправити. Ми певні, що про се не знає станїславівский директор зелїзниць державних Вп. Л. Вербіцкий. Тож отсим звертаємо на се увагу, пересьвідчені, що знаний з енерґії п. директор сейчас зарядить що треба, аби написи виготовлені против виразного припису ц. к. мінїстерства торговлї давною правописию етимольоґічною заступлено як найскорше приписаною також для зелїзниць і загально тепер у нас уживаною правописию фонетичною.

З Перемишля пишуть нам: Тутешні кацапи ведуть тепер наради над заснованем супроти народовскої „Бесїди“ окремого товариства „Русское касино“. Після наших обчислень будуть мати з трийцять членів. Ми справдї тїшимо ся з сего, що й по провінциях — подібно як у Львові тай у Станїславові — починають наші товариські орґанїзациї увільняти ся від неприродної спілки з елементами ворожими самостійному нашому розвоєви. П. Р.

Зі Львова довідуєм ся, що ц. к. висший суд краєвий зложив ц. к. мінїстерству справедливости недавно справоздане того змісту, що з огляду на те, що небавом увійде в житє нова процедура цивільна, треба отворити нові суди в тих місцевостях: І. повітові: в Лавочнім, Лімній, Велдїжи, Красній (коло Надвірної), Ігровици, Ягольници, Язлівци, Струсові, Підкаменю (коло Залозець), Поморянах, Яричові, Стрілисках, Тартакові, Болшівцях, Козлові, Завалові, Яблонові (коло Коломиї) і в Устериках. II. окружні: в Чорткові, Жовкві і Ярославі.

Величезний гриб. З Ялинковатого в Скільщинї надіслано до редакциї одної з львівских ґазет величезний правдивий гриб, котрий важив півтретя кільо! Шапка гриба єсть серединою на 35 центиметрів широка, обєм ковпа (пенька) має також 35 центиметрів, а в перекрою по серединї має 11 центиметрів. Гриб той знайшов в лїсї дня 19-го с. м. пастух місцевого пароха, Іван Лесїв. Однакож черваки так сточили шапку гриба, що она мимо старанного опакованя розсипала ся підчас транспорту до Львова.

Помер в Якеманичах, перемиского повіта, ґр. Олександер Круковецкий, участник повстаня в 1863 р. і бувший посол до галицкого сойму, в 70-ім роцї житя.

Телеґрами „Буковини“.

— —

З дня 23-го липня 1896 року.

Відень. Fremdenblatt заявляє супроти виводів Pester Lloyd-а, що зі сторони Австриї не будуть ставляти ся жадні трудности окінченю угоди в осїнній сесиї. Оба правительства, австрийске і угорске, з самого початку були за

така втома, то все-ж таки я гризла ся сильно і звертала всю свою увагу на неї.

„Ну якже-ж? Чого-ж дивите ся на мене, замісць відповісти менї?“ нїби жартувала.

„Не думаю нїколи над чимсь подібним, дорога панї!“ відповіла я на вид спокійно. „Не знаю, чому вам приходить щось подібне на думку!“

„Але коли я хочу знати, як би ви опісля зажили? Чи вам тяжко о відповідь на се? Скажіть, дорога дитино, чи ви вернули би знов до свояків?“

Я закрила мимоволї лице руками: „О Боже милий! я не знаю, я нїчого, нїчого не знаю!“ сказала півголосом.

„А я рада би ваші думки знати! Чи вам тут справдї мило і любо у мене?“

„О, дорога панї!“ Більше не могла я сказати. Приневолена якимсь наглим жалем ухопила я єї схудїлу руку і поцїлувала єї. Она притиснула мене мовчки до себе і я чула, що она була так само розжалоблена як я.

„Отже вам любо і мило у мене,“ говорила далї, вкладаючи на силу спокій у свій голос. „Се мене успокоює. Менї здавало ся все, що ви вернули би прямісько до свояків“.

(Дальше буде.)

тим, аби угоду предложити парляментам сеї осени. Австрия уважає трактат митовий і торговельний нероздільним від справи спільних оплат. Вкінци висказує Fremdenblatt надїю, що парляменти покінчуть в осени наради над угодою.

Цїни збіжа і других продуктів.

Дня 20-го липня 1896.

		Львів.				*Чернівці.*		
Пшениця . .	від	6.90	до	7.25	від	6.90	до	7.—
Жито . . .	„	5.75	„	6.—	„	5.30	„	5.40
Ячмінь бров. .	„	.—	„	.—	„	.—	„	.—
Ячмінь простий	„	4.50	„	4.90	„	.—	„	.—
Овес . . .	„	5.70	„	6.—	„	5.10	„	5.20
Ріпак . . .	„	8.50	„	9.—	„	7.90	„	8.10
Горох . . .	„	4.50	„	8.—	„	0.—	„	0.—
Вика . . .	„	4.25	„	4.75	„	0·—	„	0.—
Льнянка . .	„	0.—	„	0.—	„	0.—	„	0.—
Біб	„	0.—	„	0.—	„	0.—	„	0.—
Бобик . . .	„	4.25	„	4.50	„	0.—	„	0.—
Гречка . . .	„	0.—	„	0.—	„	0.—	„	0.—
Конюшина черв.	„	0.—	„	0.—	„	0.—	„	0. —
Конюшина біла	„	0.—	„	0.—	„	0.—	„	0·—
Конюш. шведск.	„	0.—	„	0.—	„	0.—	„	0·—
Кукуруза стара	„	0.—	„	0.—	„	4.25	„	4.30

Хміль 12.— 15.— злр. за кільо у Львові оковита за 10.000 лїтрів 12.75—13.25

Виданя „Буковини“.

Перші Зорі, оповіданє Теодота Галїпа, сторін 110, вісїмки, цїна 30 кр., з пересилкою 35 кр.

В день сьвятої волї. Оповіданє О. Я. Кониського, сторін 42, 16-ки, цїна 10 кр., з пересилкою 12 кр.

Для передплатників „Буковини“ обі книжки коштують лише 30 кр. разом з переслкоиою.

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
до Чернівців								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$6^{\underline{57}}$	$10^{\underline{28}}$	$5^{\underline{50}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$10^{\underline{00}}$	$5^{\underline{23}}$		
З Новоселицї, Садаґури .	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$9^{\underline{50}}$
до Львова								
З Відня, Кракова . . .	1^{30}	$5^{\underline{10}}$		$6^{\underline{55}}$	$9^{\underline{30}}$	9^{55}		
З Букарешту, Сучави, Чернівців, Станїславова .	$9^{\underline{55}}$	.	.	$6^{\underline{13}}$	7^{28}	$2^{\underline{01}}$		
З Підволочиск	2^{30}	$10^{\underline{05}}$	.	8^{05}	5^{10}	.		
З „ на Підзамче	2^{18}	·$9^{\underline{50}}$	.	7^{42}	4^{45}	.		
Зі Стрия.	.	.	.	$12^{\underline{10}}$	8	1^{50}		
З Белзця	.	.	.	8^{00}	5^{45}	.		
Зі Сколього і Стрия . .	.	.	.	$10^{\underline{10}}$	.	.		
З Відня, Кракова (т. зв. блискавичний потяг) .	.	.	$8^{\underline{45}}$	.	.	.		

Відходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
з Чернівців								
До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$10^{\underline{29}}$	$5^{\underline{38}}$		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$7^{\underline{17}}$	$10^{\underline{48}}$	6^{16}		
До Садаґури, Новоселицї .	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{21}
зі Львова								
До Кракова і Відня . .		2^{50}	$11^{\underline{00}}$	$4^{\underline{40}}$	9^{55}	$6^{\underline{45}}$		
„ Підволочиск	.	2^{11}	6^{00}	.	9^{30}	$10^{\underline{45}}$		
„ „ з Підзамча .	.	2^{25}	6^{14}	.	9^{48}	$11^{\underline{12}}$		
„ Чернівців, Сучави, Яс, Букарешту	6^{10}	.	.	10^{25}	2^{45}	$10^{\underline{15}}$		
„ Стрия	.	.	.	$5^{\underline{22}}$	9^{35}	$7^{\underline{22}}$		
„ Белзця	.	.	.	9^{15}	$7^{\underline{05}}$			
„ Сколього і Стрия . .	.	.	.	.	.	3^{05}		
„ Кракова, Відня, (т. зв. блискавичний потяг) .	8^{40}	.	.	.	.	.		

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від чьвівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на лерновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.